



PM Rotel I (Dnr KS 2024/734)

## Förbättrade ränteavdragsbegränsningsregler för företag (SOU 2024:37)

Remiss från Finansdepartementet  
Remisstid den 18 oktober 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.  
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

### Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

I betänkandet Förbättrade ränteavdragsmöjligheter för företag (SOU 2024/734) redovisas utredningens uppdrag att följa upp och se över vissa frågor med anledning av de nya skattereglerna för företagssektorn som trädde i kraft den 1 januari 2019 samt att utreda och föreslå hur undantagsregeln i de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna bör utformas eller anpassas för att vara förenlig med EU-rätten.

Utredningen lämnar förslag rörande räntedefinitionen, frågor om valutasäkring, utjämning av räntenetto över tid och inom koncern, infrastrukturundantag och de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Betänkandet har remitterats ut bland annat till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

*Stadsledningskontoret* anser att betänkandet är omfattande och avser förslag rörande ett antal områden och har lämnat synpunkter på de förslag som bedöms ha påverkan för staden och dess bolagsstruktur

Föredragande borgarrådets synpunkter

Finansdepartementets betänkande om förbättrade ränteavdragsbegränsningsregler för företag är mycket omfattande och lämnar förslag på flera områden. I synnerhet berörs staden av förslagen som rör de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna,

infrastrukturundantaget och de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Givet frågornas komplexitet och risken att förslagen kan få negativa konsekvenser för kommunernas bolag anser jag att det är av stor vikt att stadens synpunkter på betänkandet tas på stort allvar.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 2 oktober 2024

Karin Wanngård

## Bilaga

Remiss – Förbättrade ränteavdragsmöjligheter för företag, dnr KS 2024/734-1.1

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

## Ärendet

### Utredningens uppdrag

I betänkandet redovisas utredningens uppdrag att följa upp och se över vissa frågor med anledning av de nya skattereglerna för företagssektorn som trädde i kraft den 1 januari 2019 samt att utreda och föreslå hur undantagsregeln i de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna bör utformas eller anpassas för att vara förenlig med EU-rätten. Den del av uppdraget som avsåg genomförandet av reglerna i minimibeskattningsdirektivet har redovisats i delbetänkandet *En lag om tilläggsskatt för företag i stora koncerner (SOU 2023:6)*.

### Ränteavdragsbegränsningsreglernas bakgrund

Den allmänna utgångspunkten i inkomstslaget näringsverksamhet är att ränteutgifter får dras av. Från denna regel finns undantag i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Arbetet med att ta fram generella ränteavdragsbegränsningsregler har pågått under ett flertal år i Sverige och internationellt. Genom artikel 4 i EU-direktivet mot skatteundandraganden<sup>1</sup> samordnas inom EU genomförandet av bland annat OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4) som gäller skatteplanering med ränteavdrag. I syfte att genomföra artikel 4 i direktivet har regler om en generell ränteavdragsbegränsning för negativt räntenetto införts i Sverige från den 1 januari 2019.

För företag begränsas också avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap genom de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Sådana riktade regler infördes första gången den 1 januari 2009 (2009 års regler) och skärptes senare den 1 januari 2013 (2013 års regler). I samband med att de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna infördes, ändrades de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna på nytt (2019 års regler). Avdragsbegränsningen för räntor på skulder mellan företag i intressegemenskap snävades då in till att i princip avse rena missbruksfall.

### Uppföljning av reglerna

Enligt utredningen det är mycket svårt att utvärdera de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna så kort tid efter införandet. Analysen försvåras av flera händelser som inträffat under den analyserade perioden samt av de förutsättningar som gällt under den perioden. Det gäller inte minst den låga räntan, Covid-pandemin, ändrad bolagsskattesats och förändringar av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Vinster och bolagsskatt i Sverige har ökat i de koncerner som närmast berörts av reglerna. Det går inte att slå fast om eller i vilken

---

<sup>1</sup> Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion

utsträckning de ökade vinsterna och ökningen i bolagsskatteintäkterna beror på de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna.

### Utredningens förslag

Betänkandet omfattar redogörelse och förslag rörande räntedefinitionen (kapitel 4), frågor om valutasäkring (kapitel 5), utjämning av räntenetto över tid och inom koncern (kapitel 6-11), infrastrukturundantag (12-14), de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna (kapitel 15-17), ikraftträdande- och övergångsbestämmelser (kapitel 18) och konsekvensanalys (kapitel 19). Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Nedan beskrivs utredningens tre huvudförslag i korthet.

#### *Utjämning av räntenetto över tid och inom koncern*

De generella ränteavdragsbegränsningsreglerna finns i 24 kap. 21–29 IL. Ett företag som har större ränteutgifter än ränteinkomster har ett negativt räntenetto. Enligt huvudregeln, EBITDA-regeln, får ett negativt räntenetto dras av med högst 30 procent av ett särskilt beräknat avdragsunderlag. Avdragen ska i vissa fall justeras i förhållande till ökade avdrag för koncernbidragsspärrade överskott. Ett företag kan välja att i stället tillämpa förenklingsregeln. Den innebär att ett negativt räntenetto får dras av upp till fem miljoner kronor.

Enligt utredningen är möjligheterna till utjämning av räntenetto över tid och inom koncern idag otillräckliga och behöver därför utökas. I betänkandet föreslås att reglerna ändras så att verksamhet som bedrivs i en företagsgrupp i största möjliga omfattning behandlas på samma sätt som verksamhet som bedrivs i ett enskilt företag. Förslaget innebär att en beräkningsenhet, som består av företag med koncernbidragsrätt, ska göra en gemensam beräkning av räntenetto och avdragsunderlag. Bedömningen av företagets rätt till avdrag för negativt ackumulerat räntenetto ska göras på gruppnivå. Företagen bildar en beräkningsenhet, men kommer fortsatt att beskattas var för sig. Utredningen föreslår även vissa ändringar i beräkningen av avdragsunderlaget. Avdragsunderlaget ska beräknas utan hänsyn till avdrag för tidigare års underskott samt lämnade och mottagna koncernbidrag. Därutöver föreslår utredningen att tidsgränsen för att dra av ett kvarstående negativt räntenetto ska tas bort. För att förenklingsregeln ska uppfylla sitt syfte, att mildra den administrativa bördan för mindre företag, föreslår utredningen att beloppsgränsen för avdrag höjs från 5 till 25 miljoner kronor per år. Detta kombineras med att företagen i beräkningsenheten ska kunna göra avdrag för negativt ackumulerat räntenetto motsvarande beräkningsenhetens sammanlagda positiva ackumulerade räntenetto, utöver avdraget enligt förenklingsregeln.

#### *Infrastrukturundantag*

I direktivet mot skatteundandraganden finns en möjlighet för medlemsstaterna att undanta ränteutgifter hänförliga till lån som finansierar långsiktiga offentliga

infrastrukturprojekt från de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna. Utredningen kallar detta för infrastrukturundantag. Med ”långfristigt offentligt infrastrukturprojekt” avses ett projekt som ska tillhandahålla, uppgradera, driva och/eller upprätthålla en storskalig tillgång som en medlemsstat anser vara i det allmännas intresse. En förutsättning för undantaget är att projektansvariga, lånekostnader, tillgångar och inkomster ska finnas inom EU. Av de inledande skälen till direktivet mot skatteundandraganden framgår att lånekostnader för lån som används för att finansiera långvariga offentliga infrastrukturprojekt kan undantas från de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna med hänvisning till att sådana finansieringsarrangemang inte innebär någon eller endast en ringa risk för erodering av skattebasen och flyttning av vinster. Det är medlemsstaterna som ska visa att finansieringsarrangemang för offentliga infrastrukturprojekt har vissa särdrag som motiverar en sådan behandling i jämförelse med andra finansieringsarrangemang som omfattas av begränsningsregeln. Av EU:s 27 medlemsländer är det 19 länder som har infört ett infrastrukturundantag.

Utredningen har fått i uppdrag att analysera behovet och lämpligheten av ett undantag för infrastruktur, göra en analys av införda undantag för infrastruktur inom EU samt komma med författningsförslag. Sverige har tidigare inte infört något infrastrukturundantag och utredningen anser att det inte heller nu bör införas ett sådant. Utredningen har svårt att se att det finns behov av ett infrastrukturundantag. Undantagsregler ger ett mindre neutralt skattesystem och leder allmänt till mer komplicerade regler. Risken för skattearbitrage ökar om vissa företag undantas från de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna och ett undantag kan visa sig ställa krav på ytterligare regler för att förhindra aggressiv skatteplanering. I betänkandet anges att utredningen bedömer att förslaget om evig rullning av negativa räntenetton gör infrastrukturundantaget obehövligt. Utredningen anser därför att det inte bör införas något infrastrukturundantag. I enlighet med sina direktiv har utredningen dock tagit fram ett författningsförslag till infrastrukturundantag.

Förslaget innebär att för ett företag ska få tillämpa det föreslagna infrastrukturundantaget krävs det bland annat att företagets verksamhet så gott som uteslutande består i att genomföra offentliga infrastrukturprojekt samt att företaget i princip endast har lån från andra än företag som ingår i samma intressegemenskap som företaget. Reglerna innehåller ingen uppräkningslista av vilka företag eller projekt som omfattas av undantaget. Ett företag som anser sig uppfylla kraven måste ansöka om att bli godkänt som infrastrukturföretag hos Forskarskattenämnden. Nämnden prövar då om projektet utgör ett offentligt infrastrukturprojekt, och om företaget uppfyller övriga villkor. Om företaget får tillämpa infrastrukturundantaget innebär det att företaget inte ska tillämpa de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna.

#### *De riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna*

2019 års riktade ränteavdragsbegränsningsregler finns i 24 kap. 16–20 §§ IL. Vid tillämpning av dessa regler avses med företag juridiska personer och svenska

handelsbolag. Staten, kommuner och regioner är juridiska personer och omfattas av begreppet företag.

Av 24 kap. 18 § första stycket IL framgår att ett företag som ingår i en intressegemenskap som huvudregel får dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen bl.a. om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till den inkomst som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat inom EES. Enligt i 18 § andra stycket (undantagsregeln) gäller dock att avdrag inte får göras om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Med begreppet ”uteslutande eller så gott som uteslutande” avses i inkomstskattelagen cirka 90–95 procent upp till 100 procent. Syftet med begreppet är att indikera att det vid tillämpningen av regeln krävs i princip rena missbruksfall, för att avdrag inte ska medges.

Enligt 24 kap. 19 § IL (förvärvsregeln) gäller att om en skuld till ett företag i samma intressegemenskap avser ett förvärv av en delägar rätt från ett annat företag i intressegemenskapen får räntan på det interna lånet bara dras av om förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat. Detsamma gäller om den interna skulden har ersatt en tillfällig extern skuld som avsåg ett internt förvärv av en delägar rätt. Vid bedömningen görs enligt praxis skillnad mellan organisatoriska och affärsmässiga skäl. Kravet på att ett förvärv av en delägar rätt från ett annat företag i intressegemenskapen ska vara väsentligen affärsmässigt motiverat får anses vara uppfyllt om förvärvet har ett direkt samband med och är föranlett av ett externt förvärv som är affärsmässigt betingat, även om det har förflutit någon tid mellan det föregående externa förvärvet och det interna förvärvet (HFD 2022 ref. 49).

Högsta förvaltningsdomstolen har funnit att undantagsregeln i 24 kap. 18 § andra stycket IL strider mot etableringsfriheten (HFD 2021 ref. 68). Utredningen har haft i uppdrag att utifrån rättspraxis analysera hur undantagsregeln bör ändras eller anpassas för att vara förenlig med EU-rätten samtidigt som det ska beaktas att regeln effektivt ska förebygga skatteundandraganden och inte ska kunna kringgås. Utredningens bedömning är att problemet består i att långivande företag som inte är skattskyldiga i Sverige, och därmed inte ingår i det svenska koncernbidragssystemet, behandlas sämre än företag som är det.

Utredningen föreslår en särskild bestämmelse för att anpassa undantagsregeln i 24 kap. 18 § andra stycket IL. De situationer då det följer av etableringsfriheten att undantagsregeln inte får tillämpas tas bort från dess tillämpningsområde. I dessa fall gäller i stället en särskild ränteavdragsbegränsningsregel (24 kap. 18 a § IL). Avdrag ska inte medges om Skatteverket visar att det är fråga om en sådan situation som träffas av EU-domstolens praxis om rent konstlade förfaranden utan ekonomisk förankring som uppkommit i syfte att få en skatteförmån (missbruksprincipen). Skuldförhållandet ska också ha uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.



Under utredningstiden har även förvärvsregeln i 24 kap. 19 § IL ansetts strida mot etableringsfriheten (HFD 2024 ref. 6) och får inte tillämpas i vissa situationer. Den frågan var inte aktuell när utredningen fick sitt uppdrag men utredningen bedömer att det ligger inom deras uppdrag att anpassa även bestämmelsen i 19 §.

Förslaget innebär att förvärvsregeln i 24 kap. 19 § IL anpassas genom att kravet på skatteförmån och undantaget för väsentligen affärsmässigt motiverade förvärv tas bort. I betänkandet anges att i stället kodifieras praxis gällande undantagna förvärv, vilket innebär att avdrag för de interna ränteutgifterna medges om det interna förvärvet har direkt samband med och är föranlett av ett externt förvärv. Därutöver föreslår utredningen ett nytt undantag från avdragsförbudet som gäller när den interna skulden svarar mot ett finansieringsbehov som uppkommit inför en extern försäljning. I syfte att hindra vissa kringgåenden införs också en särskild bestämmelse som innebär att en skuld som uppstått efter det interna förvärvet ändå ska anses avse förvärvet om den har direkt samband med det.

## Konsekvenser

Nedan redogörs för förslagets konsekvenser enligt utredningen avseende offentligfinansiella effekter och effekterna för kommuner och regioner.

### *Offentligfinansiella effekter*

De samlade offentligfinansiella effekterna av förslagen om utökad koncernutjämning, högre beloppsgräns i förenklingsregeln och att slopa tidsgränsen för att dra av ett kvarstående negativt räntenetto beräknas sammantaget sänka bolagsskatteintäkterna med 0,97 miljarder kronor vid ikraftträdandet. Varaktigt beräknas förslagen medföra en offentligfinansiell effekt om -1,47 miljarder kronor. Om infrastrukturundantaget införs bedömer utredningen att den offentligfinansiella effekten av undantaget blir -98 miljoner kronor under de närmaste åren efter införandet. På längre sikt kommer minskningen av bolagsskatteintäkterna kompenseras av motsvarande minskning i avdrag för kvarstående negativa räntenetton och den varaktiga effekten blir alltså noll. Övriga förslag väntas få försumbara offentligfinansiella effekter.

### *Effekten för kommuner och regioner*

Förslagen om koncernutjämning, förenklingsregelns beloppsgräns och tidsgräns för kvarstående negativa räntenetton innebär i flera delar att möjligheterna till avdrag för ränteutgifter kommer att öka för vissa företag. Företag som ägs av stat, region eller kommun skulle kunna gynnas av förslaget. Förslaget bedöms kunna minska de totala administrativa kostnaderna för företagen.

Kommuner och regioner tillhandahåller flera typer av infrastruktur. I den mån kommunala bolag omfattas av infrastrukturundantaget kan kommunerna påverkas av reglerna. I den mån kommuner upphandlar infrastruktur kan detta bli billigare med ett infrastrukturundantag. Om kommunala bolag begränsas av de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna kan det vara ett incitament för kommuner att

bedriva verksamheten inom förvaltningen, snarare än i bolagsform. I vissa fall kan ett infrastrukturundantag minska detta incitament. En liknande effekt borde dock enligt utredningen även uppnås genom evig rullning.

Förslagen om ändringar i de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna bedömer utredningen att undantagsregeln ligger nära vad som enligt praxis gäller redan i dag. Det förväntas följaktligen motverka aggressiv skatteplanering genom interna lån i motsvarande omfattning som i dag. Förslaget till ändring av förvärvsregeln innebär att regeln får ett vidare tillämpningsområde genom att kravet på skatteförmån tas bort, men det ligger i övrigt nära vad som gäller enligt praxis. Utredningen gör bedömningen att fler interna skuldförhållanden kommer att träffas. Förslaget till ändring av förvärvsregeln innebär att även svenska företag med koncernbidragsrätt omfattas av regeln, eftersom det inte längre krävs någon skatteförmån för att tillämpa den. Vad gäller räntebetalningar på interna lån mellan bolag som ägs av en kommun eller region kommer påverkan att vara densamma som för bolagssektorn i övrigt.

## Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

## Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Betänkandet är omfattande och avser förslag rörande ett antal områden. Stadsledningskontoret har valt att lämna synpunkter på de förslag som bedöms ha påverkan för staden och dess bolagsstruktur, nämligen utredningens huvudförslag avseende de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna, infrastrukturundantaget och de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna.

## Ändringar i de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna

Betänkandets förslag om utjämning av räntenetto över tid och inom koncern avser ändring av de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna. Utredningen lämnar förslag om en gemensam beräkning av räntenetto och avdragsunderlag för en beräkningsenhet, beräkningen av avdragsunderlaget, att det kvarstående negativa räntenettet vid varje beskattningsår ska beräknas och fastställas så att det kan föras framåt utan tidsgräns (så kallad evig rullning), höjd beloppsgräns för förenklingsregeln från 5 till 25 miljoner kronor per år och några förfarandefrågor av betydelse för utjämningen.

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att dagens möjligheter till koncernutjämning inte är tillräckliga och behöver utökas. Stadsledningskontoret är positivt till utredningens förslag om ändringar i de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna, eftersom förslagen bedöms minska företagets



administrativa börda och leda till bättre koncernutjämning för företag i samma koncern. Stadsledningskontoret tillstyrker därför utredningens förslag om utjämning av räntenetto över tid och inom koncern i kapitel 7-11 i betänkandet.

## Förslaget om ett infrastrukturundantag

### *Infrastrukturundantag bör införas i Sverige*

I Stockholms stads budget för 2024 poängteras att grunden för en väl fungerande stad är en stark ekonomi med en fungerande kompetensförsörjning, bra infrastruktur och ett öppet och demokratiskt samhälle. I Stockholm pågår redan flera av landets största infrastrukturprojekt, exempelvis utbyggnaden av tunnelbanan, ombyggnationen av Slussen och förbifart Stockholm. Ett av de kommande stora infrastrukturprojekt som Stockholms stad planerar att bidra till är avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till Bromma Parkstad. Stadsledningskontoret är därför positivt till förslag som kan underlätta infrastrukturprojekt som gynnar det allmännas intressen. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att det nu och i framtiden finns mycket stora behov av ökade investeringar i infrastruktur. Stadsledningskontoret delar därför inte utredningens bedömning av att ett infrastrukturundantag inte är nödvändigt och därför inte bör införas.

Stadsledningskontoret anser att utredningens analys av lämpligheten och behovet av ett infrastrukturundantag är bristfällig. Det saknas bl.a. en bredare analys av de infrastrukturundantag som införts i andra medlemsländer och vilka erfarenheter som finns av undantaget i dessa länder. Stadsledningskontoret menar att det faktum att 19 av EU:s 27 medlemsländer har valt att aktivt att utnyttja möjligheten i direktivet mot skatteundandraganden, och därmed skattemässigt gynna långfristiga offentliga infrastrukturprojekt i det allmännas intresse, är en indikation på att även Sverige bör införa ett infrastrukturundantag. Av direktivet mot skatteundandraganden framgår att långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt kan undantas från de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna med hänvisning till att sådana finansieringsarrangemang inte innebär någon eller endast en ringa risk för erodering av skattebasen och flyttning av vinster. Med hänsyn till detta ställer sig stadsledningskontoret frågande till utredningens farhågor om skatterisker som argument mot ett infrastrukturundantag. Stadsledningskontoret anser att utredningens förslag till evig rullning av negativa räntenetton, vilket i sig är ett bra förslag, inte är skäl nog att avstå från att införa ett särskilt infrastrukturundantag. Stadsledningskontoret anser därför att ett infrastrukturundantag bör införas i Sverige.

Stadsledningskontoret är dock starkt kritiskt till utredningens förslag och avstyrker att infrastrukturundantaget utformas enligt förslaget i betänkandet. I avsnittet nedan utvecklas skälen.

### *Utformningen av ett infrastrukturundantag*

I betänkandet görs en mycket kortfattad beskrivning av några av de medlemsländer som infört infrastrukturundantag.

Stadsledningskontoret anser att erfarenheter från medlemsländer som infört infrastrukturundantag bör tillvaratas vid utformningen av ett infrastrukturundantag i Sverige.

Direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s rekommendationer ställer inte upp något krav på att ett infrastrukturundantag bara får tillämpas av företag som uteslutande har lån från andra än företag i samma intressegemenskap.

Utredningens förslag innebär att infrastrukturundantaget endast ska gälla företag som uteslutande eller så gott som uteslutande genomför offentliga infrastrukturprojekt och endast har externa lån.

Stadsledningskontoret konstaterar att utredningens förslag därmed går utöver kraven i direktivet mot skatteundandraganden, vilket skulle medföra, om förslaget genomfördes, att infrastrukturundantaget kan tillämpas av färre företag än vad direktivet möjliggör. Stadsledningskontoret anser att ett svenskt infrastrukturundantag bör tillämpas per projekt med endast de krav som ställs upp i direktivet.

En särskild situation som utredningen uppmärksammar är företag som ingår i en koncern där ett av bolagen agerar som internbank och sköter den externa upplåningen för att sedan vidareutlåna dessa medel till övriga företag i koncernen. Sådan vidareförmedling skulle kunna accepteras om det går att följa och se att infrastrukturföretagets finansiering är hänförlig till ett externt lån och att vidareutlåningen inte ökar internbankens, eller övriga delar av intressegemenskapens, möjligheter att dra av ränteutgifter. Vad som kan accepteras såsom godkänd vidareutlåning får bedömas i varje enskilt fall. Stadsledningskontoret menar att ett infrastrukturundantag bör omfatta även projekt i bolag med en blandad verksamhet eller som finansierar sina infrastrukturprojekt genom externa lån via en internbank, för att inte utestänga vissa kommunala investeringsprojekt från möjligheten att använda infrastrukturundantaget.

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att en prövning av om infrastrukturundantaget är tillämpligt rimligen bör ske i varje enskilt fall. Stadsledningskontoret är dock kritiskt till det förslagna förfarandet och att Forskarskattenämnden ges den överprövande rollen. Forskarskattenämnden har till uppgift att pröva frågor om skattelättnader för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner, men nämnden har inte kompetens att överblicka de nationella behoven av att skattemässigt gynna stora infrastrukturprojekt. Av direktivet mot skatteundandraganden framgår att syftet med infrastrukturundantaget är att skapa en dispensregel för medlemsstaterna för det fall att de generella avdragsbegränsningsreglerna hindrar infrastrukturprojekt av allmänintresse i medlemsstaten. Aktuella offentliga infrastruktursatsningar, som sker för att tillgodose uppgifter av väsentlig samhällsekonomisk betydelse, beslutas på politisk nivå och pågår under lång tid. Stadsledningskontoret menar att ett infrastrukturundantag bör utformas på ett sätt som ger förutsebarhet för de skattskyldiga samtidigt som det gynnar allmänintresset. En jämförelse kan göras med utformningen av reglerna i 35 kap. 8 § IL (lex Asea-Atom). Enligt denna får regeringen medge att koncernbidrag

dras av hos givaren och tas upp hos mottagaren även om alla förutsättningar, som anges i 35 kap. IL, inte är uppfyllda. Även om regeringen normalt sett inte agerar som en förvaltningsmyndighet visar lex Asea-Atom att detta kan vara nödvändigt i vissa fall som rör satsningar som sker för att tillgodose uppgifter av väsentlig samhällsekonomisk betydelse.

Stadsledningskontoret anser därför att ett infrastrukturundantag, som syftar till att skattemässigt gynna långfristiga offentliga infrastrukturprojekt i det allmännas intresse, bör utformas som en dispensregel från de generella avdragsbegränsningsreglerna. Det innebär att de skattskyldiga som får tillämpa infrastrukturundantaget har kännedom om detta redan vid beskattningsårets ingång.

Stadsledningskontoret saknar av utredningen ett genomförbart förslag. Avsaknaden av ett sådant förslag och en utvecklad analys medför att utformningen av infrastrukturundantaget måste behandlas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet och att införandet av infrastrukturundantaget därmed försenas.

### Ändringar i de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna

Stadsledningskontoret ser en risk att ändringarna i bestämmelserna i 24 kap. 18–19 §§ IL som föreslås i utredningen går utöver vad som krävs för att uppnå överensstämmelse med EU-rätten, vilket kan medföra en striktare tillämpning än i dag och att tolkningen av reglerna försvåras ytterligare.

I betänkandet beskrivs att avdragsbegränsningen för räntor på skulder mellan företag i intressegemenskap snävades in genom 2019 års regler och numera i princip avser rena missbruksfall.

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att många företag nekades ränteavdrag enligt 2013-års regelverk, men att 2019 års regler har inneburit att fler företag i intressegemenskap, även kommunala bolag, har fått avdrag för sina ränteutgifter.

Många kommuner och regioner står inför betydande investeringar i samhällsviktig infrastruktur, exempelvis skolor, bostäder, trafikinfrastruktur och äldreomsorg. Möjligheten för de kommunala bolagen att finansiera dessa investeringar med eget kapital är begränsade. Samhällsviktiga investeringar måste därför även fortsatt finansieras med lånat kapital. Stadsledningskontoret anser att 2019 års riktade avdragsbegränsningsregler i 24 kap. 18 § IL på ett positivt sätt har bidragit till att möjliggöra offentliga samhällsviktiga investeringar. Stadsledningskontoret anser att det i fortsatta lagstiftningsarbetet bör tydliggöras att de nu föreslagna ändringarna i 24 kap. 18 § IL, och införandet av 24 kap. 18 a § IL, inte innebär en materiell förändring för svenska företag utan endast att regeln anpassas för att vara förenlig med EU-rätten.

Förvärvsregeln i 24 kap. 19 § IL innehåller ett avdragsförbud för vissa ränteutgifter som uppkommit till följd av ett internt förvärv av delägaraktier. Stadsledningskontoret

anser att förvärvsregeln i 24 kap. 19 § IL kan hindra nödvändiga omstruktureringar i normal näringsverksamhet, inte minst verksamhet i kommunala koncerner, och att det kan ifrågasättas om regeln verkligen hindrar skatteundandraganden och missbrukssituationer.

I betänkandet anges att utredningen har försökt anpassa förvärvsregeln i 24 kap. 19 § IL till EU-rätten. Förslaget till ändring av förvärvsregeln innebär att regeln får ett vidare tillämpningsområde genom att kravet på skatteförmån tas bort, men det ligger i övrigt nära vad som gäller enligt praxis. Ändringen bedöms av utredningen inte ha någon större effekt vad gäller avdragsrätten för sådana ränteutgifter.

Stadsledningskontoret ser en risk att de ändringar som föreslås i 24 kap. 19 § IL innebär en skärpning av reglerna. Tredje stycket i författningsförslaget till paragrafen anger de situationer då avdragsförbudet inte gäller. Enligt utredningen motsvarar det första undantaget vad som i dag gäller enligt praxis. Förvärvet av delägarätter ska ha direkt samband med och vara föranlett av ett förvärv från ett företag utanför intressegemenskapen (jämför HFD 2022 ref. 49). I detta ligger ett krav på tidsmässigt samband. När detta är uppfyllt och det är fråga om ett internt förvärv av samma delägarätter som förvärvades externt, eller av ett dotterbolag till ett externt förvärvat bolag, kan undantaget tillämpas. Stadsledningskontoret konstaterar att i praxis har ett förvärv ansetts väsentligen affärsmässigt motiverat även om det har förflutit någon tid mellan det föregående externa och det interna förvärvet. Stadsledningskontoret anser därför att det måste förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet att den föreslagna regeln motsvarar dagens praxis och att ändringen inte medför negativa förändringar för svenska koncernbolags möjligheter att få avdrag för skuldräntor.